

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 mars 2005

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 23 mai 1990 sur
le transfèrement inter-étatique des
personnes condamnées et modifiant la loi du
15 décembre 1980 sur l'accès au territoire,
le séjour, l'établissement et l'éloignement
des étrangers**

AMENDEMENTS

N° 12 DE MME **NAGY**

Art. 3

Supprimer cet article.**JUSTIFICATION**

Dans son état actuel, la loi sur le transfèrement du 23 mai 1990 respecte le droit de la personne condamnée, qui fait l'objet d'une mesure d'expulsion ou de renvoi, de consentir ou non à son transfèrement dans son pays d'origine pour l'exécution de sa condamnation.

L'auteur de l'amendement s'oppose à la modification de la loi sur ce point et considère que ce système mis en place par le

Documents précédents :

Doc 51 **1555/ (2004/2005)** :

001 : Projet de loi.

002 à 004 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 maart 2005

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 23 mei 1990
inzake de overbrenging tussen Staten van de
gevonliste personen en tot wijziging van de
wet van 15 december 1980 betreffende de
toegang tot het grondgebied, het verblijf,
de vestiging en de verwijdering
van vreemdelingen**

AMENDEMENTEN

Nr. 12 VAN MEVROUW **NAGY**

Art. 3

Dit artikel weglaten.**VERANTWOORDING**

De vigerende wet van 23 mei 1990 inzake de overbrenging neemt het recht van de uitgezette of teruggewezen veroordeelde in acht om al dan niet in te stemmen met de overbrenging naar zijn land van herkomst voor de tenuitvoerlegging van zijn veroordeling.

De indienster van het amendement is ertegen gekant dat de wet terzake wordt gewijzigd. Zij is van oordeel dat dit door het

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1555/ (2004/2005)** :

001 : Wetsontwerp.

002 tot 004 : Amendementen.

protocole est une régression par rapport aux libertés fondamentales garanties par la Convention européenne des droits de l'homme et notamment son article 8 qui consacre le respect de la vie privée et familiale.

Les personnes condamnées qui font l'objet d'une mesure d'expulsion peuvent avoir des raisons valables de refuser leur transfèrement dans leur pays d'origine. Ces raisons peuvent être notamment familiales, lorsque des membres de leur famille résident dans le pays de condamnation et constituent un soutien psychologique important dans le cadre de l'exécution de leur peine, ou procédurales lorsqu'un recours non suspensif a été introduit contre la mesure d'expulsion ou de remise à la frontière.

En outre, le principe de transfèrement d'une personne sans son consentement, prévu dans le protocole additionnel à la Convention européenne sur le transfèrement des personnes condamnées du 18 décembre 1997, et dont le présent projet de loi vise à mettre en application, va à l'encontre de l'esprit humanitaire de la Convention elle-même, qui est de permettre le reclassement social de l'intéressé.

Le postulat de départ du protocole est de considérer que si la personne a fait l'objet d'une mesure de refoulement ou d'expulsion, elle n'a aucune possibilité de resocialisation dans le pays de condamnation, d'où la nécessité de son transfert dans son pays d'origine et ce sans consentement. Le protocole néglige d'autres éléments de nature humanitaire pouvant entourer une situation individuelle. En effet, certains condamnés faisant l'objet d'une mesure d'expulsion, de renvoi ou de refoulement, ont une grande majorité de membres de leur famille résidant en Belgique qui viennent régulièrement leur rendre visite en prison et leur apportent un soutien psychologique important durant l'exécution de leur condamnation pénale. Certains d'entre eux sont en procédure de recours au Conseil d'Etat contre la mesure de renvoi, d'expulsion ou de refoulement, ou ont introduit une demande de séjour sur base de motifs divers et notamment des raisons familiales. On sait que l'introduction d'un recours au Conseil d'Etat n'a pas d'effet suspensif, tout comme l'introduction d'une demande de séjour ne confère aucun droit de séjour durant l'examen de la demande.

L'application concrète de ces dispositions du projet de loi aboutirait à ce que ces personnes soient transférées avant même qu'elle aient pu se défendre au Conseil d'Etat ou que leur demande de séjour ait pu être examinée.

Ces personnes ont par conséquent des raisons légitimes de préférer que l'exécution de leur condamnation ait lieu en Belgique plutôt que dans leur pays d'origine, car leur départ du territoire belge aurait pour effet de rendre sans objet leur demande de séjour ou leur recours au Conseil d'Etat.

protocol tot stand gekomen systeem een achteruitgang is ten opzichte van de fundamentele vrijheden die worden gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, en meer bepaald artikel 8 ervan, dat de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het gezinsleven bekrachtigt.

De veroordeelden die worden uitgezet, kunnen gegronde redenen hebben om hun overbrenging naar hun land van herkomst te weigeren. Die redenen kunnen onder meer van familiale aard zijn, als familieleden in het land van veroordeling verblijven en een aanzienlijke psychologische steun zijn in het kader van de tenuitvoerlegging van hun straf; ze kunnen ook van procedurele aard zijn als tegen de maatregel van uitzetting of terugleiding naar de grens een niet-opschortend beroep werd ingesteld.

Voorts is het principe van de overbrenging van een persoon zonder zijn instemming, waarin het Aanvullend Protocol van 18 december 1997 bij het Europees Verdrag inzake de overbrenging van gevonnenen personen voorziet en waaraan dit wetsontwerp toepassing beoogt te verlenen, in strijd met de humanitaire strekking van het Verdrag zelf, die erin bestaat de reclasering van de betrokkene mogelijk te maken.

Het Protocol heeft als uitgangspunt dat indien tegen de persoon een maatregel van teruggrijping of uitzetting werd genomen, hij in het land van veroordeling geen enkele mogelijkheid van reclasering heeft, waardoor het nodig is hem zonder zijn instemming over te brengen naar zijn land van herkomst. Het Protocol gaat evenwel voorbij aan andere elementen van humanitaire aard waarmee een individuele situatie gepaard kan gaan. Van sommige veroordeelden tegen wie een maatregel van uitzetting, terugwijzing of teruggrijping wordt genomen, wonen de meeste familieleden immers in België. Zij brengen hun regelmatig een bezoek in de gevangenis en zorgen voor een aanzienlijke psychologische steun tijdens de tenuitvoerlegging van hun strafrechtelijke veroordeling. Sommigen onder hen hebben tegen de maatregel van uitzetting, terugwijzing of teruggrijping een beroepsprocedure ingesteld bij de Raad van State, of hebben een aanvraag tot verblijfsvergunning ingediend op grond van diverse redenen, onder meer om familiale redenen. Een beroep bij de Raad van State heeft geen opschortende werking, net als de indiening van een aanvraag tot verblijfsvergunning geen enkel verblijfsrecht verleent tijdens de behandeling van de aanvraag.

De concrete toepassing van die bepalingen van het wetsontwerp zou ertoe leiden dat die personen worden overgebracht nog vóór ze zich voor de Raad van State hebben kunnen verdedigen of vóór hun aanvraag tot verblijfsvergunning kon worden onderzocht.

Die personen hebben dus gegronde redenen om er de voorkeur aan te geven dat hun veroordeling in België ten uitvoer wordt gelegd in plaats van in hun land van herkomst, want als gevolg van hun vertrek van het Belgisch grondgebied vervalt hun aanvraag tot verblijfsvergunning of hun beroep bij de Raad van State.

N° 13 DE MME NAGY

Art. 4

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Voir l'amendement n° 12.

N° 14 DE MME NAGY

Art. 12

A l'article 20, § 1er, en projet, remplacer les mots «n'est pas requis» par les mots «est requis».

JUSTIFICATION

Voir l'amendement n° 12.

Marie NAGY (Ecolo)

N° 15 DE M. MASSIN ET CONSORTS

Art. 17

Compléter l'article 25 en projet par les mots suivants:

« , sauf dans les cas visés par l'article 18, § 2, de la présente loi, lorsqu'il s'agit d'une condamnation par défaut devenue définitive. ».

JUSTIFICATION

Lorsque le défaut ne peut plus être purgé à l'étranger, il convient d'appliquer l'exception à l'exécution du mandat d'arrêt européen en faveur des Belges et des personnes résidant en Belgique. Celles-ci purgeront dès lors leur peine en Belgique en application de la loi belge.

Eric MASSIN (PS)
Alain COURTOIS (MR)
Jean-Pierre MALMENDIER (MR)
Valérie DEOM (PS)
Walter MULS (sp·a·spirit)
Alfons BORGINON (VLD)

Nr. 13 VAN MEVROUW NAGY

Art. 4

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 12.

Nr. 14 VAN MEVROUW NAGY

Art. 12

In het ontworpen artikel 20, § 1, de woorden «is niet vereist «~~vervangen door de woorden «is vereist».~~

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 12.

Nr. 15 VAN DE HEER MASSIN c.s.

Art. 17

Het ontworpen artikel 25 aanvullen met de volgende woorden:

« , behoudens de in artikel 18, § 2, van deze wet bedoelde gevallen wanneer het gaat om een bij verstek gewezen veroordeling die in kracht van gewijsde is gegaan ».

VERANTWOORDING

In geval de bij verstek uitgesproken straf niet meer in het buitenland kan worden uitgezeten, dient ten voordele van de Belgen en de in België verblijvende vreemdelingen uitvoering te worden gegeven aan de uitzondering op de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel. Die personen zullen derhalve hun straf uitzitten in België, met toepassing van de Belgische wetgeving.

N° 16 DE M. MAINGAIN

Art. 23

Compléter l'article par un § 4, libellé comme suit:

«§ 4. Les arrêtés de renvoi et d'expulsion, pris en application des dispositions visées aux §§ 2 et 3, doivent être fondés exclusivement sur le comportement personnel de l'étranger. Il ne peut lui être fait grief de l'usage conforme à la loi qu'il a fait de la liberté de manifester ses opinions ou de celle de réunion pacifique ou d'association.».

JUSTIFICATION

Voir la proposition de loi, DOC 51 0084/001.

N° 17 DE M. BOUKOURNA

Art. 23

À l'article 21 en projet, remplacer le § 2, 2° comme suit:

«2° l'étranger qui n'a pas été condamné à une peine de prison égale ou supérieure à 5 ans et qui exerce l'autorité parentale en qualité de parent ou du tuteur ou assume l'obligation d'entretien visée à l'article 203 du Code civil vis-à-vis d'au moins un enfant séjournant de manière régulière en Belgique.».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'un amendement d'ordre purement technique.

La disposition en projet a vocation de protéger l'étranger condamné à une peine inférieure à 5 ans, mais également, cela va de soi, celui qui n'a été condamné à aucune peine de prison.

Il convient dès lors de revoir la manière dont la règle est formulée, de façon à ce qu'il soit clair que la protection bénéficie également à l'étranger qui n'a subi aucune condamnation à une peine d'emprisonnement.

Mohamed BOUKOURNA (PS)

Nr. 16 VAN DE HEER MAINGAIN

Art. 23

Dit artikel aanvullen met een § 4, luidende:

«§ 4. De met toepassing van de in de paragrafen 2 en 3 bedoelde bepalingen genomen terugwijzings- en uitzettingsbesluiten moeten uitsluitend gegrond zijn op het persoonlijk gedrag van de vreemdeling. Hem mag geen verwijt gemaakt worden van het gebruik dat hij overeenkomstig de wet gemaakt heeft van de vrijheid van meningsuiting of van die van vreedzame vergadering of van vereniging.».

VERANTWOORDING

Zie wetsvoorstel DOC 51 0084/001.

Nr. 17 VAN DE HEER BOUKOURNA

Art. 23

In het ontworpen artikel 21, paragraaf 2, 2°, vervangen als volgt:

«2° de vreemdeling die niet is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 5 jaar of meer en die het ouderlijk gezag als ouder of voogd uitoefent of die voldoet aan de onderhoudsverplichting opgelegd door artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van minstens één kind dat op een regelmatige manier in België verblijft.».

VERANTWOORDING

Het gaat om een amendement van louter technische aard.

De ontworpen bepaling strekt ertoe de vreemdeling te beschermen die is veroordeeld tot een straf van minder dan 5 jaar, maar uiteraard ook degene die tot geen enkele gevangenisstraf is veroordeeld.

Daarom moet de bepaling anders worden geformuleerd, zodat duidelijk blijkt dat de bescherming eveneens geldt voor de vreemdeling die geen veroordeling tot een gevangenisstraf heeft opgelopen.